

ἔτους. Τὰ δὲ ἀγγεῖα ὧν ἐγένετο χοήσις, τὰς λεγόμενας *ληκίθους*, ἐφ' ὧν οὐ σπανίως ἀπεικονίζεται ἡ σπονδὴ αὐτή, συνείθιζον νὰ ῥίπτωσιν ὀπίσθεν ἑαυτῶν ἐντεῦθεν δ' εὐρηται λήκυθοι ἢ ὀστρακὰ αὐτῶν παρὰ τὰς ἀρχαίας νεκρῶν στήλας ὡς καὶ ἐν τοῖς λειψάνοις νεκρωσίων πυρῶν. Ὅμοίως λοιπὸν κατὰ τὰς νεοελληνικὰς ταφὰς ῥίπτει ὁ ἱερεὺς ὀλίγον δι' ὕδατος βεβρωγμένον χῶμα ἐπὶ τὸ φέρετρον· ἡ δὲ ὑδρία ἐξ ἧς ἐλήφθη τὸ ὕδωρ, ἀφ' οὗ κλεισθῆ ὁ τάφος, θραύεται καὶ τίθεται ἐπ' αὐτοῦ. Ἐν γένει δὲ οὐδὲν σκευὸς χρησιμεύσαν πρὸς τὴν ταφὴν ἐπιτρέπεται νὰ χρησιμεύσῃ πλέον εἰς τοὺς ζῶντας καὶ ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται διὰ τί ἀφίνονται καὶ αἰθάβδοι ὧν ἐγένετο χρῆσις πρὸς μεταφορὰν τοῦ φερέτρου.

Ἐν Ἀθήναις θεωροῦνται μὲν αἱ ὑδρίαὶ ὡς σύμβολα τοῦ θανάτου, διὸ ἔτι καὶ τὴν σήμερον ἀπομιμῶνται αὐτὰς ἐπὶ μαρμάρου. Συμβαίνει δὲ τοῦτο ἕνεκα τοῦ ἀνδρῶν Ἄδου, ἵνα δροσίῳσι τὴν ψυχὴν τοῦ ἀποικομένου, ὡς ἐκτίθεται ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον ἐν τῷ δωματίῳ ἔνθα συνέβη ὁ θάνατος ἀγγεῖον πλήρες ὕδατος καὶ καίουσα λυχνία. Πιστεύω ὅμως ὅτι τὰ ἐπὶ τῶν μνημείων παριστανόμενα δὲν εἶνε ὑδρία, ἀλλὰ τεροδοχοὶ κάλπαι, ἔχουσαι μόνον τὸ ὄνομα κοινὸν μετὰ τῶν ὑδριῶν. Ὑδρία δὲ πράγματι ἔθετον οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐπὶ τῶν τάφων ἀνυπάνδρων, εἰς σημεῖον ὅτι δὲν ἐπρόφθασαν νὰ μετὰσχῶσι τοῦ γαμήλιου λουτροῦ καὶ ἀπέθανον ἄτεκνοι, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν τίθεται στέφανος νυμφικὸς ἐπὶ τοῦ φερέτρου τῶν ἀγάμων. Κατὰ τὸν Πολυδεύκην ἐπὶ τοιούτων μνημείων παρίστατο ἡ εἰκὼν παρθένου φερούσης τὴν ὑδρίαν ἐν χερσὶ· καὶ οὕτως ἀνεγνώριζεν ὁ νοήμων ὁδοιπὸρος ἐν τῷ ἀχρηστῷ μείναντι ἀγγεῖῳ τὸ τεκμήριον, ὅτι αὐτὴ ἐτελέσθη μὲν ἑτερομερῆς τις σταδιοδρομία, ἀλλ' ἡ λαμπὰς ἐκρατήθη καὶ δὲν ἐδόθη εἰς ἄλλους ἐν τῷ δρομικῷ ἀγῶνι.

Κατὰ τὰ Παναθηναῖα, δι' αἱ ἰδρῶθη ἀρχικῶς τὸ Στάδιον παρὰ τὸν Ἰλισθόν, ἐτελείτο πρὸς τοὺς ἄλλους ἀγῶσι καὶ ἡ λεγομένη λαμπαδηδρομία. Ἐν τῷ σέβει τῆς νυκτὸς ἠγωνίζοντο νεανῖαι πεζοὶ ἢ ἔφιπποι δρομικῶν ἀγῶνα κρατοῦντες λαμπάδας, ἃς ὤφειλον νὰ φέρωσιν ἀνημμένους μέχρι τοῦ τέρατος καὶ νὰ παραδώσωσιν αὐτὰς ἔτι καιούσας εἰς τοὺς ἐπομένους. Τοιαύτη τις λαμπαδηδρομία, πρὸς ἣν ὁ Ἰταλὸς ἱστοριογράφος **Gionio** παρέβαλε τὴν κληρονομικῶς συνεχιζομένην ἀκρὴν τοῦ οἴκου τῶν **Μεδίκων**, εἶνε καθόλου ὁ βίος ἐν ᾧ ὁ υἱὸς λαμβάνει τὴν λαμπάδα ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ πατρὸς. Καὶ ἡ μὲν λαμπὰς ἐξακολουθεῖ καίουσα, ἀλλ' οἱ φέροντες αὐτὴν ἀποκάμνουσιν ἐν τῷ ἀγῶνι καὶ ἀπέρχονται οἴκαδε.

* * Α.

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΛΑΣΣΕΓΑΙΕΡ

[Μυθιστορία Ἰουλίου Σανδῶ].

Συνέχεια τοῦ σελ. 88.

Θ'

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα καὶ οὐδὲν ἐφάνετο μέλλον νὰ διαταράξῃ αὐτὰ· διότι ὁ Βερνάρδος, εἰς ἣν εὐρίσκετο θέσιν, ἦτο ἀπρόσβλητος καὶ ὁ μαρκήσιος οὐδὲν ἄλλο ἠδύνατο λογικῶς νὰ ἐλπίζῃ ἢ τὸ νὰ μὴ ἐπέλθῃ ποτὲ εἰς τὸν νεανίαν ἢ ἐπιθυμία νὰ μεταβάλῃ διαγωγὴν. Ὅσάκις δὲ ὁ μαρκήσιος παρασυρόμενος ὑπὸ τοῦ ἐπιπολαίου χαρκατῆρος του, ἐλησμονεῖ ὑπὸ ποῖον τίτλον ὁ υἱὸς τοῦ Σταμπλῆ παρεκάθητο εἰς τὴν τράπεζάν του καὶ παρὰ τὴν ἐστίαν του, τότε ἠγάπα ἢ μᾶλλον εὐχαρίστως ἠνείχετο αὐτόν. Κατὰ τὰς ὥρας ὁμοίως τῆς μονώσεώς του, ὅτε βυθιζόμενος εἰς τὰς σκέψεις του ἐξήταζε τὴν θέσιν εἰς ἣν περιήλθε, τότε ἐπανήρχετο εἰς τὴν πραγματικότητα καὶ ἡ ἰδέα ὅτι ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ Βερνάρδου ἐπέεζε καὶ ἐβασάνιζεν αὐτόν· τότε ἐθεώρει τὸν νεανίαν ἐκείνον ὡς ἐχθρὸν παρ' ἑαυτῷ ἐγκατεστημένον καὶ ἡ ὑπαρξίς του ἐφάνετο αὐτῷ ὡς τὸ ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν τοῦ Δαμοκλέους ἐπικρεμάμενον ξίφος. Ὅθεν ὑπῆρχον δι' αὐτὸν δύο Βερνάρδοι, ὧν τὸν μὲν ἕνα ἠγάπα, τὸν δὲ ἕτερον ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ ἐξαφανιζόμενον ἑκατὸν πῶδας ὑπὸ τὴν γῆν. Δὲν εἶχε λοιπὸν πλέον, ὁσάκις ὠμίλει μετὰ τῆς κυρίας Βωμπέρ, τὰς παραφορὰς ἐκείνας καὶ τὴν ἀγανάκτησιν, ἣν ἔδειξε κατ' ἀρχάς· δὲν ἦτο πλέον ὁ αὐτὸς μαρκήσιος, ὁ ἀκράτητος ἐκείνος, ὅστις ὡς ἀτίθαστος ἵππος ἀνεπήδα καὶ ἔφευγε καλπάζων πρὸς φαντασιώδεις χώρας· εἶχε μεταβληθῆ ὀσσωδῶς· διότι ἡ πραγματικότης, ὡς ῥωμαλέα ἀμαζῶν ἐτιθάσεν αὐτὴν καὶ ἐὰν ἀπεπειρᾶτο εἰσέτι νὰ τῇ διαφύγῃ ἐνίοτε, αὐτὴ σταματῶσα αὐτὸν ἐβύθιζεν εἰς τὰ πλευρὰ του τὰ σιδηρὰ αὐτῆς κέντρα. Ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς κυρίας Βωμπέρ τὸ θάρρος καὶ ἡ εἰς ἑαυτὴν πεποίθησις εἶχον κάπως ἐλαττωθῆ· οὐχὶ διότι ἐγκατέλειψε τὰ σχέδια της—αὐτὴ δὲν ἦτο γυνὴ τοσοῦτον εὐκόλως ἀποθαρρυνόμενη,— ἀλλὰ διότι, ὁσάκις ἐπεχείρει νὰ καθησυχάσῃ τὸν μαρκήσιον, αὐτὸς ἠθάνετο αὐτὴν διστάζουσαν, τεταραγμένην, ἀναποφάσιστον. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ βαρὴν ἀπώλεσε πλέον τὴν τόλμην τὴν ἐπὶ τοσοῦτον στηρίζουσαν αὐτὴν καὶ τὴν βεβαιότητα ἐκείνην περὶ τῆς ἐπιτυχίας, ἣν εἶχε κατορθῶσι νὰ μεταδώσῃ καὶ εἰς τὸν γηραιὸν εὐπατρίδην· διότι ἔλαβε νῦν καιρὸν νὰ σπουδάσῃ τὸν Βερνάρδον· εἶδεν αὐτόν ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ ἐπέισθη ὅτι δὲν εἶχεν οὔτε τὸν νοῦν ἐκείνον, οὔτε τὸν χαρακτῆρα τὸν κατερχόμενον εἰς συμβιβασμούς· ἐνόει ὅτι εἶχε νὰ κάμῃ μὲ ἀνθρώπον λεπτόν καὶ ὑπερήφανον δυνάμενον νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς ἄλλους τοὺς ὄρους του, ἀλλὰ μὴ ἀνεχόμενον νὰ ἐπιβληθῆ τις αὐτῷ, ἱκανὸν ν' ἀπαρνηθῆ τὰ ἴδια αὐτοῦ συμφέροντα, ἀλλὰ μὴ ἐκπί-

Ὁ ἀπαίδευτος αἰτιαται τοὺς ἄλλους δι' ὅσα αὐτὸς πάσχει κακὰ, ὁ ἀρχίσις νὰ παιδεύεται αἰτιαται ἑαυτόν, ὁ δὲ πεπαιδευμένος οὔτε ἄλλοιοῦτε αὐτόν.

πτοντα ποτὲ τῆς ἀξιοπρεπείας του καὶ συνθηκολογοῦντα. Ἐπειδὴ δὲ ἐπρόκειτο περὶ ἐνὸς ἑκατομμυρίου περιουσίας, δὲν ἦτο πιθανόν, ὅτι ἤθελεν εὐλόγως συναινέσει νὰ παραιτηθῆ αὐτῆς, ὅσον ἀφιλοκερδῆς καὶ ἂν ἦτο. Μόνη ἡ δεσποινὶς Λασεγλιερ ἠδύνατο νὰ κατορθώσῃ τοιοῦτον θαῦμα, μόνη ἡ χαριστάτη ἐκείνη ὑπαρξίς ἠδύνατο νὰ ἐξασκήσῃ ἐπ' αὐτοῦ τὸ γόητρον ἐκεῖνο καὶ τὴν μαγείαν τὴν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐνεργήσαταν εἰς αὐτόν· ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ Ἑλένη εἶχε νοῦν ἀγνόν, καρδίαν ἀθώαν· καὶ ἐκέκτετο μὲν τὸ γόητρον τὸ μαγεῦον τοὺς λέοντας, ἀλλ' οὐδ' ὑπόπτειε κἄν ὅτι ὑπάρχει τέχνη δυναμένη νὰ κατατρίψῃ τοὺς ὄνυχας καὶ τοὺς ὀδόντας αὐτῶν. Εἰς ποίας λοιπὸν περιστροφὰς νὰ καταφύγῃ; Ποῖον φίλτρον νὰ μεταχειρισθῆ, ὅπως ἐμπνεύσῃ εἰς τὴν ἀθῶαν ἐκείνην καρδίαν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ δόλου καὶ τῆς πανουργίας, ὅπως μεταχειρισθῆ αὐτὴν ὄργανον τῶν βῆδιουργιῶν τῆς; Τοῦτο ἦτο τὸ μυστικόν, ὅπερ προσεπάθει νὰ εὔρῃ, ἀλλὰ μάτην κατηνάλισκε τὴν εὐφύαν αὐτῆς. Συνομιλοῦσα λοιπὸν μετὰ τοῦ μαρκησίου δὲν ἐλάμβανε πλέον τὸ ὑπεροπτικὸν καὶ ἀγέρωχον ἐκεῖνο ὕφος, ὅπερ πολλὰίς ἔσως ἐπροκάλεσε τὸ μειδίωμα τοῦ ἀναγνώστου μας. Ὅταν ὁ κυνηγὸς ἀναχωρῆ τὴν αὐγὴν, ἀναπνέη θαρραλέως τὴν πρωϊνὴν αὐραν καὶ βυθίζει μὲ βῆμα σταθερὸν τοὺς πόδας ἐντὸς τοῦ καθύγρου εἰσέτι χόρτου τῶν λειμώνων· βλέπων δὲ τις αὐτόν, τὸ ὄπλον ἔχοιτα ἐπὶ τοῦ ὤμου καὶ περιστοιχοῦμενον ὑπὸ τῶν κυνῶν του, νομίζει ὅτι πορεύεται πρὸς κατάκτησιν τοῦ κόσμου. Ἄλλ' ἐν τούτοις, ὅταν ἔλθῃ ἡ μεσημβρία καὶ οἱ κύνας αὐτοῦ δὲν ἀνεκάλυψαν εἰσέτι οὔτε λαγῶδες οὔτε πέρδικας, ὅταν προβλέπῃ ὅτι θέλει ἐπανελθεῖν τὴν ἐσπέραν εἰς τὴν οἰκίαν του μὲ κενὰς τὰς χεῖρας, τότε βεδίζει ἀποθεθαρρυσμένον διὰ μέσου τῶν ἀκανθῶδων βῆτων καὶ μὴ ἀντέχων πλέον εἰς τὸν καυστικὸν ἥλιον τῆς μεσημβρίας, κάθηται ὑπὸ τὸν πρῶτον φραγμόν, ὃν ἀπαντήσῃ. Παρόμοιον τι σχεδὸν συνέβη καὶ εἰς τὸν μαρκήσιον καὶ τὴν βαρωνίδα μας· διότι εἶναι καὶ δι' αὐτοὺς μεσημβρία, πολὺ δὲ μάλλον ἀξιολύπητοι τοῦ κυνηγοῦ οὐ μόνον δὲν συνέλαβον τὸν λαγῶν, ἀλλ' ὁ λαγῶδες περιέπλεξεν αὐτοὺς εἰς τὰ δίκτυά των.

— Λοιπὸν, τί νέα, κυρία βαρωνίς; ἠρώτα ἐνίοτε ὁ μαρκήσιος κινῶν τὴν κεφαλὴν μὲ ὕφος ἀποθεθαρρυσμένον.

— Λοιπὸν, μαρκήσις, ἀπῆντα ἡ κυρία Βωμπέρ, θὰ ἴδωμεν, θὰ περιμένωμεν· διότι ὁ Βερνάρδος δὲν εἶναι τόσον ἀνόητος ὅσον προσεδόκων. Δὲν ἤξεύρω ἐὰν προσποιήται ἢ ἐὰν πραγματικῶς ἦναι τοιοῦτος, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι δὲν στερεῖται ὕψους εἰς τὰς ἰδέας καὶ εἰς τὰ αἰσθηματά του. Σήμερον, ὅτε ὁ κόσμος ὅλος ἔγεινεν ἄνω κάτω, χάρις εἰς τὰς εὐεργεσίας τῆς ἐπαναστάσεως, ἥτις κατέτριψε τοὺς φραγμοὺς τῶν κοινωνικῶν τάξεων καὶ ἐξήλειψε πᾶσαν διάκρισιν μετὰ τῶν ἀνθρώ-

πων, ὁ ὄχλος ἀξιοῖ ὅτι ἔχει καρδίαν τόσον εὐγενῆ ὅσον καὶ ἡμεῖς καὶ δὲν ὑπάρχει πλέον ἄνθρωπος, ὅσον οὐτιδανὸς καὶ ἂν ὑποτεθῆ, μὴ θεωρῶν ἐκυτὸν ἐξευτελιζόμενον ἐὰν μὴ ἐπιδείξῃ τὸσσην ὑπερηφάνειαν, ὅσην εἶχεν ὁ δούξ τοῦ Rohan ἢ τοῦ Montmorency. Εἶναι λυπηρόν, ἀλλ' εἶναι ἀληθές· καὶ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι· θὰ καταντήσωσιν ἐπὶ τέλους νὰ καλύψωσι τὴν ρυπαρότητα των μὲ ἐμβλήματα καὶ μὲ οἰκόσημα.

— Τὸ βέβαιον εἶναι, κυρία βαρωνίς, προσέθετεν ὁ μαρκήσιος, ὅτι παίζομεν ἄτιμον παιγνίδιον καὶ δὲν ἔχομεν οὔτε τὴν τύχην ὑπὲρ ἡμῶν ὥστε νὰ εἴμεθα τοῦλάχισον δικαιολογημένοι· ἀλλὰ χάρις εἰς τὰς συμβουλὰς σας, κινδυνεύω νὰ χάσω καὶ τὴν περιουσίαν μου καὶ τὴν τιμὴν μου· εἶναι παρά πολὺ ἐὰν χάσω καὶ τὰ δύο. Πῶς θὰ τελειώσῃ ἡ κομωδία αὕτη; Μοὶ ἀποκρίνεσθε πάντοτε, ὅτι κρατοῦμεν τὴν λείαν μας, ἀλλὰ, μὰ τὸν Θεόν! μοὶ φαίνεται ὅτι ἡ λεία κρατεῖ ἡμᾶς· διότι ἐφυλακίσσαμεν τὸν ποντικὸν ἐντὸς ὀλλανδικοῦ τυροῦ.

— Θὰ ἴδωμεν, θὰ περιμένωμεν, ἐπανελάμβανεν ἡ κυρία Βωμπέρ· Ἐρρίκος ὁ τέταρτος δὲν κατέκτησεν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὸ βασιλείον του.

— Κατέκτησεν ὅμως αὐτὸ ἐφιππος καὶ διὰ ζήφους ἀκκληιδῶτου.

— Ἀσημονεῖτε λοιπὸν τὴν λειτουργίαν;

— Ναί· ἀλλ' ἡ λειτουργία ἐκείνη ἦτο σύντομος, ἐνῶ αὕτη, ἢν ἀκούω ἐγὼ, διαρκεῖ ἤδη τρεῖς μῆνας καὶ μόλις εὐρίσκομαι εἰσέτι εἰς τὴν ἀρχὴν.

Καίτοι δὲ ὁ μαρκήσιος δὲν ἤθελε νὰ γείνη γνωστὸν τὸ μυστικὸν τοῦ περιστατικοῦ τούτου, ὅπερ ἐν τούτοις οὐδεὶς ἠγνόει εἰς τὸν τόπον, καίτοι ἀπεστρέφετο νὰ φέρῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὰ δικαστήρια, περιῆλθεν ὅμως εἰς τοιαύτην ἀμνησιν, ὥστε ἀπεράσισε νὰ συμβουλευθῆ ἐπιφανῆ τινα νομομαθῆ ἀκμάζοντα τότε ἐν Poitiers, ἔνθα ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ D'Aguesseau τοῦ τόπου. Ὁ κύριος Λασεγλιερ ἀμφέδωκεν εἰσέτι, ἐὰν τὰ δικαιώματα τοῦ παρ' ἐαυτῷ φιλοξενουμένου ἦσαν νόμιμα· διότι ἐφκίνετο αὐτῷ ἀδύνατον νομοθέτης, ἔστω καὶ Κόρσος ἐὰν ἦτο, νὰ φθάσῃ εἰς τόσον μέγαν βαθμὸν ἀδικίας, ὥστε νὰ ἐνθαρρύνῃ καὶ νὰ νομιμοποιήσῃ ἀξιώσεις τοσοῦτον ὑπερβολικὰς. Ὅθεν ἂν καὶ ἐφορεῖτο μὴ ἀπολῆσθαι καὶ τὴν τελευταίαν ταύτην ἐλπίδα του, προσεκάλεσε πρωϊνὰ τὸν εἰρημένον νομομαθῆ εἰς τὸ σπουδαστήριόν του καὶ ἐξήγησεν αὐτῷ σαφῶς τὴν ὑπόθεσιν ζητῶν νὰ μάθῃ ἐὰν ὑπῆρχε τίμιόν τι μέσον, δι' οὗ ν' ἀπαλλαγῆ τοῦ Βερνάρδου ἢ τοῦλάχιστον δι' οὗ ν' ἀναγκάσῃ αὐτόν νὰ ἔλθῃ εἰς συμβιβασμόν, χωρὶς ἐννοεῖται, νὰ πάθῃ τι οὔτε ἡ τιμὴ, οὔτε ἡ περιουσία τῶν προγόνων του. Ὁ διάσημος οὗτος νομομαθὴς ἠνομάζετο Δετουρνέλ, ἦτο δέ, γέρον μικρόσωμος, πανοῦργος καὶ εὐφύης, ὅστις εἶλκε τὸ γένος ἐξ οἴκου καλοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν δικανικὴν ἀριστοκρατίαν καὶ ἐπομένως δὲν ἐξετίμα πολὺ τὴν στρατιωτικὴν ἀριστοκρατίαν καὶ ἰδίως

τοὺς Λασεγλιέο, οἵτινες πάντοτε ἐφέροθησαν πρὸς τοὺς ἐμβλήματα ἔχοντας, μηλωτάς καὶ δικανικούς πύλους, ὡς πρὸς ἀνθρώπους μέσης τάξεως. Ἐκτὸς τούτου ἐνθουμαίον πάντοτε συνάντησιν τινὰ μετὰ τοῦ εὐπατρίδου μας, καθ' ἣν ἐφέρθη οὗτος περιφρονητικῶς πρὸς αὐτόν· τὸ δὲ ἀσήμαντον τοῦτο περιστατικὸν συνέβη πρὸ τριακονταετίας περίπου καὶ πρὸ τριακονταετίας εἶχε λησμονηθῆ ἐντελῶς ὑπὸ τοῦ μαρκησίου· ἀλλ' ὁ προσβληθεὶς ἐτήρει πάντοτε τὴν ἀνάμνησιν ἐλείνην ἐν τῇ καρδίᾳ του. Κατεχάρη λοιπὸν ἰδὼν τὸν μαρκησίον εἰς δεινὴν εὐρισκόμενον θέσιν· καὶ ἀφοῦ ἐξήτασε προσεκτικῶς τὴν ὑπόθεσιν, ἀφοῦ ἐβεβαιώθη ὅτι οἱ ὄροι τοῦ δωρητηρίου τοῦ Σταυροπλῆ πρὸς τὸν πρόην αὐτοῦ κύριον ἦσαν ἐντελῶς ἄκυροι, καθ' ὃ βασιζόμενοι ἐπὶ τῇ πεποιθήσει ὅτι ὁ υἱὸς αὐτοῦ εἶχεν ἀποθάνει, ἠσθάνθη κακεντρεχῆ εὐχαρίστησιν ἀποδεικνύων εἰς τὸν εὐπατρίδην ὅτι οὐ μόνον οὐδὲν μέσον παρεῖχεν αὐτῷ ὁ νόμος ὅπως ἐξώσῃ τὸν Βερνάρδον, ἀλλ' ἀπεναντίας ὑπεστήριξε τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, δικαιώματα, δυνάμει τῶν ὁποίων ἠδύνατο νὰ ἐξώσῃ αὐτὸν τοῦ μεγάρου καὶ ν' ἀφήσῃ αὐτὸν ἄνευ ὄβολου. Ὁ πανούργος γέρον δὲν ἠρέσθη εἰς τοῦτο, ἀλλὰ διὰ μυρίαν συλλογισμῶν ἀνέπτυξε τὸ ἄρθρον τὸ ὑποστηρίζον τὰς ἀξιώσεις τοῦ Βερνάρδου ἐπὶ τῆς πατρικῆς αὐτοῦ περιουσίας· ἐξήγησε τὴν ἰδέαν αὐτὴν τοῦ νομοθέτου καὶ ἀπέδειξεν ὅτι ὁ νόμος δὲν ἦτο ἄδικος ὡς ἤξιον ὁ μαρκησίου, ἀλλ' ἦτο ἀπ' ἐναντίας προνοητικὸς, σοφὸς καὶ δικαιοῦτατος. Μάτην ὁ μαρκησίου διεμαρτύρετο αἰτιώμενος τὴν δημοκρατίαν ἐπὶ ἀδικίᾳ, ἐπὶ βικιότητι, ἐπὶ ἀρπαγῇ· μάτην προσεπάθει ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὤφειλε τὴν περιουσίαν αὐτοῦ οὐχὶ εἰς τὴν ἐλευθεριότητα, ἀλλ' εἰς τὴν τιμιότητα τοῦ ἐνοικιαστοῦ του, μάτην ἀπαπειράτο νὰ διολισθηθῆ διὰ τῶν μυρίων ἐκείνων περιτροφῶν, ἃς τοσοῦτον καλῶς ἐγνώριζεν· ὁ νομομαθὴς ἀπέδειξεν ἐναργέστατα ὅτι ἡ δημοκρατία οἰκαιοποιηθεῖσα τὰ κτήματα τῶν μεταναστῶν, ἔπραξε τοῦτο, διότι ὁ νόμος ἔδιδεν αὐτῇ πλήρες τὸ δικαίωμα καὶ ὅτι ὁ πρόην αὐτοῦ ἐνοικιαστῆς ἀποδώσας αὐτῷ τὴν περιουσίαν τῶν προγόνων του ἔπραξεν ἔργον ἀξιοθαυμάστου μεγαλοδωρίας. Ὑπὸ δὲ τὴν πρόφασιν τοῦ νὰ ἐξηγήσῃ τὸ ζήτημα, ἐταπείνωσε τὸν μέγαν εὐπατρίδην ὑπὸ τὴν γενναϊότητα τοῦ γεροκλέπτου. Ὁμίλει δὲ μετ' εὐγλωττίας ἀνεξαντλήτου καὶ οἱ λόγοι ἐξήρχοντο τοῦ στόματός του ὡς ἐξέρχονται τὰ βέλγη ἐκ τῆς φαρέτρας ἐπιτηδείου τοξευτοῦ. Ὁθεν ὁ ἀτυχὴς μαρκησίου πανταχόθεν προσβαλλόμενος ἠσθάνετο, ἐνῶ ἐκάθητο ἐπὶ τῆς ἕδρας του, τὸν ἰδρωτὰ του καταπίπτοντα εἰς ὀρόμβους καὶ κατηράτο τὴν ὥραν καθ' ἣν προσεκάλεσε τὸν φύλακον ἐκεῖνον· δὲν ἠδύνατο δὲ νὰ καταφύγῃ οὐδ' εἰς τὴν παραφορὰν καὶ τὴν ὀργήν· διότι ὁ δῆμιός του ὀμίλει μετὰ χάριτος καὶ μετὰ φωνῆς μελιχίου· ἀλλὰ τέλος ἦλθεν εἰς τὴν μὴ περαιτέρω.

— Φθάνει κύριε, φθάνει, ἀνεφώνησε· τί διάβολο, καταχράσθε τῆς πολυλαθείας καὶ τῆς εὐγλωττίας σας. Σὰς βεβαίω ὅτι ἀρκούντως ἐφωτίσθη· δὲν θέλω πλέον νὰ μάθω οὐδὲν περισσώτερον.

— Κύριε μαρκησίου, ὑπέλαβεν αὐστηρῶς ὁ κακεντρεχὴς γέρον, ὅστις εὖρον εὐχαρίστησιν εἰς τὸ παγινίδιον ἐκεῖνο, ἦλθον ἐδῶ ὡς ἱατρός ἵνα θεραπεύσω τὴν περιουσίαν σας καὶ τὴν τιμὴν σας· θέλω λοιπὸν λογιζέμαι ἐμαυτὸν ἀνάξιον τῆς ἐμπιστοσύνης, ἣν σήμερον μοι ἐδειξάτε, ἐὰν δὲν ἀνταποκριθῶ δι' ἐλικορνείας. Ἡ ἀσθένειά σας εἶνε σοβαρὰ καὶ ἐὰν δὲν μοι περιγράψητε τὰς λεπτομερείας αὐτῆς, ἐὰν δὲν με ἀφήσητε νὰ ἐξετάσω αὐτὴν ὅπως πρέπει, τότε μὴν ἐλπίζετε ὅτι θέλω δυναθῆ νὰ θεραπεύσω αὐτήν.

Οἱ τελευταῖοι οὗτοι λόγοι ἔπεσαν ὡς δρόσος εὐεργετικὴ ἐπὶ τῆς ἀλγούσης καρδίας τοῦ μαρκησίου.

— Λοιπὸν, κύριε, ἠρώτησε μετὰ δισταγμοῦ καὶ ὑποταγῆς, λοιπὸν ἔχετε ἐλπίδας;

— Βεβαίως, ἀπάντησεν ὁ πονηρὸς Δετουρνέλ, ἀλλὰ πρέπει νὰ μοι ἐξομολογηθῆτε τὰ πάντα καὶ νὰ ἀκούσητε προσεκτικῶς ὅ,τι θὰ εἶπω· διότι σας τὸ ἐπαναλαμβάνω, κύριε μαρκησίου, πρέπει νὰ με θεωρήσητε ὡς ἱατρὸν κληθέντα ἵνα ἐξετάσω τὴν ἀσθένειάν σας καὶ ἵνα ἐπιχειρήσῃ τὴν θεραπεία, αὐτῆς.

Ταπεινωθεὶς ὑπὸ τοῦ φόβου, ἐνθαρρυνθεὶς ὑπὸ τῆς ἐλπίδος καὶ ὑπὸ τῆς φαινομένης ἀγαθότητος, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ὁ πανούργος γέρον ἐκρυπτε τοὺς δολίους σκοπούς του, ὁ μαρκησίου παρεσύθη εἰς μακρὰς ἐξομολογήσεις καὶ ἠνοιξεν ἐν πλήρει ἐμπιστοσύνῃ τὴν καρδίαν του· διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν δὲ τὴν παρομοίωσιν τοῦ νομοδιδασκάλου, συνέβη αὐτῷ ὅ,τι καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες ἐνῶ καθ' ἕλλην αὐτῶν τὴν ζωὴν χλευάζουσι τὴν ἱατρικὴν, ἅμα αἰσθανθῶσι προσεγγίζουσαν τὴν πνοὴν τοῦ θανάτου, ρίπτονται τυφλοῖς ὄμμασιν εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν ἱατρῶν· καὶ ἐκτὸς λεπτομερειῶν τινῶν, ἃς ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο νὰ παραλείψῃ, εἶπε τὰ πάντα· εἶπε πῶς ἐπανήλθεν εἰς τὰς ἰδιοκτησίας του, πῶς ἐφθασεν ὁ Βερνάρδος καὶ τίνι τρόπῳ ἐγκατέστη εἰς τὸ μέγαρον· ὁ δὲ πανούργος γέρον ἐνεθάρρυνεν αὐτὸν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀναφωνῶν·— «Καλὰ, κάλλιστα! εἶναι ὀλιγώτερον σοβαρὸν παρ' ὅσον κατ' ἀρχὰς ἐνόμισα· θάρρος, κύριε μαρκησίου! καλὰ πηγαίνουμεν, θὰ σωθῶμεν». — Ὁθεν οὗτος ἐξέθεσεν ἀπροκαλύπτως ὅλην τὴν ἐλεσινότητα τῆς θέσεώς του, ἐνῶ ὁ φιλέκδικος γέρον, τὸν πώγωνα στηρίζων ἐπὶ τῆς λαθῆς τῆς ράβδου του ἐτέρπετο βλέπων τὸν ἀγέρωχον ἐκεῖνον εὐπατρίδην ἀποκαλύπτοντα αὐτῷ ἄνευ συστολῆς τὰ ἔλκη τοῦ ἐγωῦσμοῦ καὶ τῆς ὑπεροψίας του. Ἀλλ' ἀφοῦ ἐτελείωσαν ὅλοι αἱ ἐξομολογήσεις τότε ἐράνη αἴφνης περιφρονεῖ καὶ ἔσεισε μελαγχολικῶς τὴν κεφαλὴν.

— Είναι σοβαρόν, εἶπε, πολὺν σοβαρόν· σοβαρῶτερον παρ' ὅτι ἐνόμισα κατ' ἀρχάς. Κύριε μαρκήσιε, δὲν σὰς κρίπτω ὅτι ἡ θέσις ἡμῶν εἶναι δεινὴ· οὐδεὶς εὐπατρίδης οὐδενὸς τόπου ἢ χρόνου περιηλλέ ποτε εἰς παρομοίας δεσχευείας. Ὁ οἶκος ἐν ᾧ κατοικεῖτε δὲν εἶναι πλέον ἰδιόκός σας καὶ δὲν εἶθε σὰς ὁ ἀνεχόμενος τὸν Βερνάρδον, ἀλλ' ὁ Βερνάρδος ἀνέχεται ὑμᾶς. Εὐρίσκεσθε εἰς τὸ ἔλεός του, ἐξαρτᾶσθε ἐκ τῶν ἰδιοτροπιῶν του καὶ ἄμα ὁ νεανίας οὗτος θελήσῃ, δύναται νὰ ἐκδιώξῃ ὑμᾶς τοῦ οἴκου τῶν προγόνων σας! Εἶναι σοβαρὸν πάρα πολὺν σοβαρὸν.

— Τὸ γνωρίζω καὶ ἐγὼ ὅτι εἶναι σοβαρὸν! ἀνεφώνησε δυσθυμῶν ὁ μαρκήσιος· καὶ ἐκατοντάκις ἔαν ἐπαναλάβητε τοῦτο πάλιν δὲν θὰ μοὶ μάθετε νέον τι.

Δὲν ἀγνοῶ, ἐξηκολούθησεν ἀταράχως ὁ κύριος Δετουρνέλ, μὴ δίδων προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους τοῦ μαρκησίου, ἐνωῶ κάλλιστα, ὅτι ὁ νεανίας ἔχει συμφέρον νὰ κρατήσῃ εἰς τὸν οἶκόν του ὑμᾶς καὶ τὴν ἀξιαγάπητον θυγατέρα σας· διότι δυσκόλως ἤθελεν εὑρεῖ συντρόφους τοσοῦτον εὐχαρίστους, τοσοῦτον εὐγενεῖς, συντρόφους, ἐν ἐνὶ λόγῳ, περιποιούντας αὐτῷ μεγαλειτέραν τιμὴν. Λέγω μάλιστα, ὅτι καθήκον ἔχει νὰ κρατήσῃ ὑμᾶς πάντοτε παρ' αὐτῷ· διότι ὑποθέτω ὅτι ἡ υἱικὴ στοργὴ ὑπαγορεύει αὐτῷ νὰ προσπαθήσῃ ὅπως συνδέσῃ τὴν περιουσίαν του μετὰ τοῦ δνόματός σας· ὑπῆρξατε τόσον ἀγαθὸς πρὸς τὸν πατέρα του, ὥστε δικαίως εἶπον ὅτι ὁ γέρον ἐκεῖνος ὁ δωρήσας ὑμῖν τὴν περιουσίαν του, ἀντημεσίβη πλουσιοπαρόχος. Πόσον ἐπεριποιήθητε αὐτὸν κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας του, μὲ πότην λεπτότητα, μὲ πότην στοργὴν ἐφέθητε πρὸς αὐτόν! Θέμα συγκινητικόν! εἶναι ὠραῖον νὰ βλέπη τις τὸν εὐεργετηθέντα καταβαλλόμενον ὑπὸ τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ εὐεργετηθέντος. Καὶ δὲν ἔχω μὲν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίζω τὸν κ. Βερνάρδον, ἀλλὰ δὲν ἀμφιβάλλω πρὸς τῶν εὐγενῶν αὐτοῦ διαθέσεων· διότι μέχρι τοῦδε τὸ πᾶν ἀποκαλύπτει ὅτι ἔχει καρδίαν εὐγενῆ, νοῦν ἀνεπτυγμένον, ψυχὴν εὐγνώμονα. Ἀλλ' ἐκτός ὅτι δὲν ἀρμόζει εἰς ἕνα Λασεγλιέρ νὰ δεχθῇ θέσιν ταπεινωτικὴν, ὁ βίος πρὸς τοῦτοις εἶναι πλήρης ὑφάλων, ἐναντίων τῶν ὁποίων τάχιον ἢ βοάδιον προσκρούουσι καὶ αἱ μάλλον εὐγενεῖς διαθέσεις. Ὁ Βερνάρδος εἶναι νέος· βεβαίως θὰ νυμφευθῇ, ὁ ἀποκτήσῃ τέκνα· ὠφείλω νὰ εἶπω τὴν ἀλήθειαν, κύριε μαρκήσιε, τοῦτο εἶναι τὸ σοβαρώτατον τῶν ἐπαπειλούτων ὑμᾶς κακῶν.

— Τί διάβολο! ἀνεφώνησεν ὁ κ. Λασεγλιέρ, αἰσθανθεὶς τὸ αἶμα θερμαῖνον τὰ ὠτά του, δὲν σὰς ἐκάλεσα, κύριε, ἵνα καταμετρήσῃτε τὸ βάθος τοῦ βράθρου ἐν ᾧ ἔπεσα, ἀλλ' ἵνα μοὶ ὑποδείξητε μέσον τι ὅπως ἐξέλθω. Ἀνασύρατέ με λοιπὸν πρῶτον καὶ ἔπειτα κάμνετε τὰς καταμετρήσεις σας.

— Ἐπιτρέψατέ μοι, κύριε μαρκήσιε, ἐπιτρέψατε, ὑπέλαβεν ὁ κ. Δετουρνέλ, πρὶν ἢ σὰς τείνω

κλίμακα, νὰ μάθω πρῶτον πόσον πρέπει νὰ εἶναι τὸ μήκος τῆς. Κύριε μαρκήσιε, τὸ βράθρου εἶναι μέγα... Ὁ Θεέ μου, τί βάθος!... Ἐάν ἐξέλθῃτε ποτε αὐτοῦ, θὰ δύνασθε τότε νὰ καυχᾶσθε ὅτι εἴδατε, ὡς ἄλλως Θεσεύς, τὰς σκοτεινὰς ὄχθας τοῦ Ἀχέροντος. Καὶ πότας περιπετεῖας ὑπέσχησε, κύριε μαρκήσιε! Πόσον εὐμετάβλητος καὶ ἰδιότροπος ἐφάνη πρὸς ὑμᾶς ἢ τύχη! Ὁ μαρκήσιος Λασεγλιέρ, γόνος ἐνδόξου ἱστορικῆς οἰκογενείας, μέγας εὐπατρίδης τῆς Γαλλίας, ἐπανέρχεται ἐκ τῆς ἐξορίας διὰ τῆς γενναιοδωρίας ἐνὸς τῶν πρώην αὐτοῦ ὑπηρετῶν! Ὁ ἀγαθὸς ἐκεῖνος χωρικός ἀπογυμνοῦται ἵνα πλουτίσῃ τὸν ποτὲ κύριόν του! ἀλλ' αἴφνης, ὁ υἱός του, ὃν ἐθεώρουν τεθνεῶτα, ἐπανέρχεται ἡμέραν τινὰ καὶ ἀπαιτεῖ τὴν πατρικὴν κληρονομίαν του! Τοῦτο εἶναι δῶμα, τοῦτο εἶναι μυθιστόρημα· οὐδέποτε τὰ χρονικά δικαστηρίου ἀνέφερον τοσοῦτον ἐνδιαφέροντα γεγονότα! Ὁμολογήσατε, κύριε μαρκήσιε, ὅτι ἐξεπλάγητε ἰδὼν αἴφνης ἐμφανιζόμενον ἐνώπιον ὑμῶν τὸν πολεμιστὴν ἐκεῖνον τὸν φονευθέντα εἰς τὴν μάχην τῆς Μοσκώβας. Ἀλλ' ἂν καὶ ἡ ἐπάνοδος αὐτοῦ ἔφερε κάπως διατάραξιν εἰς τὴν ὑπαρξίν σας, εἰμὶ βεβαίως ὅμως ὅτι δὲν δυσηρεστήθητε διόλου βλέπων τὸν υἱὸν τοῦ εὐεργετοῦ σας ζῶντα καὶ υγιᾶ.

— Εἰς τὸ προκείμενον, κύριε, εἰς τὸ προκείμενον! ἀνεφώνησεν ὁ μαρκήσιος καταπόρφυρος καὶ ἔτοιμος νὰ ἐκτραγῆ εἰς θυμὸν. Γνωρίζετε μέσον τι ὅπως μὲ ἀνασύρητε;

Μὰ τὸν Θεόν! κύριε μαρκήσιε, ἀνεφώνησεν ὁ ἀνηλεὲς γέρον, πρέπει νὰ ἐπινοήσωμεν ἕν· διότι δὲν δύνασθε νὰ μείνητε ἐπὶ πολὺ εἰς τοιαύτην ἀμνηχανίαν καὶ δὲν ἀρμόζει νὰ λεχθῇ ὅτι εἰς μαρκήσιος Λασεγλιέρ ἐξῆλθε καὶ αὐτὸς καὶ ἡ θυγάτηρ του διατροφόμενος ὑπὸ τοῦ υἱοῦ πρώην αὐτοῦ ὑπηρετοῦ, διατρέχων πάντοτε τὸν κίνδυνον νὰ διωχθῇ ἐπονειδίτως ὡς ἐνοικιαστής, ἀδυνατῶν νὰ πληρώσῃ τὰ ὀφειλόμενα. Τοῦτο εἶνε ἀνάρμοςτον καὶ δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀνεχθῆτε.

Ἐπιτὰ συνέχεια.

ΑΡΣΙΝΟΗ Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ.

Τάξις

ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

κατὰ τὰς χειροτονίας τῶν Ἐπισκόπων.

Δύσκολος καὶ ἐργώδης εἶνε ἡ ἐξέτασις ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων τῆς Ἐκκλησίας τῆς τάξεως τῶν χειροτονιῶν τῶν Ἐπισκόπων· διότι ἡ τάξις αὕτη μετεβλήθη πολλάκις ἐν τῷ διαστήματι τῶν αἰώνων εἰς τὰς τυπικὰς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ λεπτομερείας αὐτῆς. Σήμερον ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τελεῖ τὴν χειροτονίαν κατὰ τὴν τάξιν καὶ ἐρμηνείαν, ἣν διέγραψεν ὁ Μητροπολίτης Νύσσης Μητροφάνης, καὶ ἣτις εὐρίσκεται διαγεγραμμένη ἐν τῷ Μέγῳ Εὐχολογίῳ.

Ἡ χειροτονία τῶν ἐπισκόπων εἰς πάσας τὰς ὀρθόδοξους ἐκκλησίας εἶνε ὁμοίομορφος. Ἀνάγεται